

Ardealul Juridic

**Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată**

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
 Advocați 500 Lei pe 1 an
 Magistrați 40 Lei pe 1 an
 Un număr simplu 30 Lei
 Un număr dublu 55 Lei
 Un număr vechiu 40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
 Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu
 Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.)
 unde se primesc abonamente și orice
 cereri de adfje. Telefon 630

Director fondator și redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Colaboratori:

Alexandrescu Traian
Fost Prim-președinte de Tribunal
Avocat din București

Anca Justin Leontin
Judecător Trib. Cluj

Bulgăraș-Popov A. Gr.
Avocat Contencios CFR Cluj

Ceur Aslan Ernest
Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Balașiu Paul
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Bartha Ignat
avocat din Cluj

Boila Romul
Profesor la Universitatea din Cluj

Dimitriu Vasile
Profesor la Universitatea din București

Docan P. George
Presedinte Tribunalul Buzeu

Filipescu Constantin
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Filipescu Ricard
Judecător tribunalul Cluj

Hațieganu Emil
Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurișiu
Profesor universitar pensionar

Lazar Aurel
Fost ministru, Avocat Oradea-Mare

Marta Alexandru
Prim președintele Curtii de Apel
Timișoara

Micșa Pompei
Prim președintele Curții de Apel Cluj

Munteanu Victor
Avocat din Sibiu

Negrea Camil
Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor
Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile
Judecător la Trib. Cluj

Petrescu F. Vasile
Judecător de ședință la Trib. Sibiu

Popp Romulus
Prim președintele Curții de Apel
Brașov

Porușiu Petre
Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan
Consilier la Curtea de Apel Oradea-Mare

Radu Iorgu
Profesor la Universitatea din Cluj

Sfetcu Emilian
Judecător șef la ocolul Mercurea-
Sibiului

Stăncescu Ștefan
Prim președintele Curții de Apel
Oradea-Mare

Tolciu Ioachim
Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Xantopol Constantin
Fost magistrat. Avocat din Cluj

CUPRINSUL

1. Codul penal român unificat — de *V. M. D.*

2. Medicul în fața Justiției — — de *Dr Od. Apostol*
medic de spital

3. Aplicarea noii legi a timbrului în
materie penală în Ardeal. Jurispru-
dența Curții de Apel din Cluj cu o
notă — — — — — de

Rd.

4. Rezumate de jurisprudențe stabilite
de instanțele judecătorești din Ardeal
și Curtea de Casație
5. Informațiuni

BANCA CHRISSOVELONI

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CAPITAL
ȘI REZERVE

LEI 350,000,000

SUCURSALA CLUJ

SEDIUL CENTRAL BUCUREȘTI

Sucursale: Constantinopol, New-York,
Brăila, Constanța, Galați, Sibiu. // Bănci
afiliate: Banca de Devize și Lombard, București,
Banca Ardeleană Casa de Economie Cluj, Chris-
soveloni & Co. Paris, Chrissoveloni & Co. Viena

TELEFON: 379, 62, 427, 980

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei

77,000,000

7

SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOȘAN.

Efectuază
avantajos
orice ala-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

Banca Generală a Țării Românești București,

Brăila,
Brașov, Cluj,
Constanța, Craiova,
Galați, Giurgiu, Oradea
Mare, Ploești, Sfântul
Gheorghe, Târgul
Măgurele

Societate Anonimă

Capital vărsat Lei 60,000,000 // Rezerve Lei 50,000,000
Adresa Telegrafică: „GENEROMANA“

BCU Cluj / Central University Library

BANCA CENTRALĂ

Secția de
cereale - Secția
de colonie - Fab-
rică de surrogat de cafea
„Centrala” - Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de operațiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Capital: Lei 50,000,000

Fonduri: Lei 20,000,000

Legături directe cu America!

Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată
în anul
1894

Este cointereseată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta.

Sucursale: Arad, Brașov, Oradea,
Sibiu, Târgu-Mureș, Turda.

Industria Sârmei S.A. Cluj

Fabrica:
Câmpia-Turdei

Fabricăm: Sârmă laminată, Fier de beton, Scoabe,
Cue de tot felul, Sârmă arsă, arămiță, Sârmă
de oțel, Arcuri de mobile, Sârmă
ghimpată, zincată, Agrafe.

Telefan: 4-40, 3-47 — Adresa telegrafică: „Ferrum” Cluj

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru	Instituții și Autorități	700 Lei pe 1 an
•	Advocați	500 Lei pe 1 an
•	Magistrați	40 Lei pe 1 an
•	Un număr simplu	30 Lei
•	Un număr dublu	35 Lei
•	Un număr vechiu	40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.)
unde se primesc abonamente și orice cereri de adje. Telefon 630

Codul penal român unificat

A apărut în editura Ministerului de Justiție o lucrare de mare valoare morală, socială și juridică. Este „Proiectul codului nostru penal” a cărui depunere pe birourile Corpurilor legiuitoare — prin patriotica persistență a dlui *Stelian Popescu*, Ministrul Justiției, a produs atâta satisfacție și bucurie în întreaga țară.

Publicarea proiectului împreună cu expunerile de motive ce-l însoțesc, eveniment în istoria dreptului românesc și podoabă a literaturii noastre juridice, reprezintă prin răspândirea lui în țară un mare progres.

Pentru prima oară la noi,¹⁾ Națiunea are puțința să contribuie prin discuții și observări la înfăptuirea unui cod organic românesc, care croit pentru zeci și zeci de ani, conținând ideile dominante și interesele tuturor claselor pe cari sociale, este chemat fără îndoielă să le armonizeze, garantând o pace internă de care avem atâta nevoie.

Treizeci de ani s'a lucrat la strângerea materialului codului penal în Germania, unde până și meseriașii și-au trimis observările; iar în Franța frământările și discuțiile relative la alcătuirea codului penal începute în 1780, s'au

terminat la 1811 prin punerea lui în aplicare.

Ajuns deja — după relațiile presei — în discuția Comisiunii legislative a Camerei, proiectul nu este opera unui om.²⁾ Este rezultatul unei activități neîntrerupte și coordonate în decurs de opt ani a atâtor juriști români, alcătuiți în Comisiuni speciale de unificare, cari cu știința și experiența lor au adunat, cernând materialul, turnat de către *Consiliul legislativ* în ultima formă ce alcătuește proiectul uneia dintre cele mai moderne legiuri penale.

Relevăm cu mândrie de români valoarea acestei lucrări, evidențiind priceperea savanților noștri alcătuitoari ai proiectului, cu atât mai vădit, cu cât în țara noastră veche, știința penală fusese cam neglijată ca și cultivarea ei înainte de război.

Problemele de drept penal în România Veche, n'au format decât în ultimii ani, obiect de studii aparte, ca în alte țări. Așa se și explică cum afară de cursul de drept penal al nemuritorului profesor *Tanoviceanu*, n'am avut vreun tratat românesc de doctrină penală, în timp ce tratate și studii de drept civil și comercial dintre cele mai savante se numără cu zecile.³⁾

Proiectul ce va fi desbătut — cum merită — de Corpurile noastre legiuitoare,⁴⁾ este în-

¹⁾ În 1923 s'a publicat e drept „Anteproiectul codului penal român” comentat în parte și de „Ardealul Juridic”. Era însă numai o frântură, din partea generală și represiunea minorilor.

²⁾ Proiectul codului penal a trecut prin următoarele patru faze:

1. La 21 Octomvrie 1920 s'a instituit pe lângă Ministerul Justiției o comisiune legislativă alcătuită din cei mai de seamă juriști ai Vechiului Regat și provinciilor alipite, comisiune care, apoi, s'a împărțit în subcomisiuni, după specialități.

Subcomisiunea penală, în sarcina căreia cădea elaborarea proiectului de cod penal era alcătuită din

următoarele persoane: *G. Stoicescu*, președinte onorific la înalta Curte de casație și justiție și președinte al subcomisiunii; *Oscar N. Niculescu*, pe atunci președinte, iar acum prim președinte al înaltei Curți de casație și justiție, vice-președinte al subcomisiunii; *D. Alexandresco*, profesor de drept civil la universitatea din Iași; *Elemer Balaș*, *N. Bădescu-Roșiori*, *C. Chiselă*, *I. Ionescu-Dolj*, consilieri la înalta Curte de casație și justiție; *St. Mladoveanu*, pe atunci consilier, iar astăzi președinte la înalta Curte de casație și justiție; *C. Marinescu*, președinte onorific la înalta Curte de casație și justiție; *Al. D. Opreșcu*, procurator la înalta Curte de casație și justiție; *Vespasian*

soțit de o dublă expunere de motive. Una mai succintă și mai mult de politică penală, este aceea, prin care dlui *Stelian Popescu* Ministrul Justiției, relevând rațiunile de Stat în legătură cu valoarea legislațiunii, amintește Parlamentului nevoia înfăptuirii acestei mari reforme, bazat pe inovațiile raționale și practice, conținute în proiectul de care și-a legat numele și a cărui aplicare va contribui la întărirea Statului, prin armonizarea intereselor claselor sociale ce alcătuiesc națiunea, cerând urgența.

A doua expunere de motive este aceea datorită strălucitului nostru jurisconsult dl *I. I. Ionescu-Dolj*, care a redactat-o în calitate de președinte al *Consiliului legislativ Secțiunea I*, în compune readlor *C. Rătescu*, experimentat penalist și președinte al Secției II a Curții de Casație, a profesorilor de drept penal *I. Teodorescu* de la facultatea juridică din București și *Vespasian V. Pella* profesor la facultatea juridică de la Universitatea din Iași, redactor al câtorva inovații din proiect și a dlui *Chiselită*, consilier la Casație.

Luând parte în toate Comisiunile și subcomisiunile de unificare a Codului penal, ce au funcționat înainte de înființarea Consiliului legislativ în 1925, dl președinte *Ionescu-Dolj*, autor cunoscut și mare penalist român, a sintetizat prin această expunere savantă și luminoasă din punct de vedere juridic, rațiunile inovațiilor, cari stau la baza acestui

V. Pella, profesor de drept penal la universitatea din Iași; *St. Ciceo Popp*, avocat și fost ministru; *N. Zamfirescu*, consilier onorific la înalta Curte de casație și justiție, membri ai subcomisiunii.

Subcomisiunea după ce a întocmit un prim proiect asupra părții generale, a delegat pe d-nii profesori *Iulian Teodorescu* și *Vespasian V. Pella* să revadă întreaga lucrare și să introducă modificările pe cari le-ar găsi de cuviință în vederea modernizării proiectului, redactând textele respective precum și expunerea de motive a părții generale. (Procesul-verbal din 15 Iulie 1921.)

Această nouă lucrare care a durat un an, este prezentată la 9 Iulie 1922 de profesorii *Teodorescu* și *Pella*, subcomisiunii în plenul său. Subcomisiunea revăzând lucrarea și-o însușește, rămânând însă a i se face o ultimă revizuire cu prilejul terminării părții speciale care urma să se elaboreze ulterior.

2. Lucrarea de mai sus a fost revăzută și dată publicității în 1923, sub forma unui ante-proiect de cod penal, de către ministrul justiției d-l *Jean Th. Florescu* și a fost trimisă înaltei Curți de casație și justiție, facultăților de drept, Curșilor de apel, tribunalelor și barourilor din țară.

Toate aceste instituțiuni și-au dat avizul lor asupra acestei lucrări, numită ante-proiect de cod penal.

proiect și la cari sub conducerea Dsale, Consiliul a lucrat doi ani (1925 finele 1927).

Dând adevăratul ei caracter lucrării acesteia, în adevăr grandioase, *Consiliul legislativ*, nu s'a mărginit la o operă de potrivire și unificare a dispozițiilor din codurile penale aflate în vigoare în Ardeal, Bucovina și Vechiul Regat — cum opinase atât Sub Comisiunea din 1923 cât și cea restrânsă din 1925; ci a desăvârșit o operă mai largă, introducând dispozițiuni noi, ce corespund dezideratelor conștiinței juridice contemporane, recomandate de știința penală modernă, ca necesare în lupta de apărare socială pentru combaterea criminalității.

Proiectul e croit după factura codului penal românesc, intrat în simțul și spiritul nostru național, după mai mult de jumătate de veac de aplicare și frământare juridică și jurisprudențială. Aceasta denotă că avem a face cu o operă pe cât de trainică, pe atât de specific românească. Purtând pecetea geniului latin, al neamului nostru coborător din Romanii, ce au înălțat știința dreptului pe cea mai înaltă treaptă în omenire, *viitorul nostru cod penal* se distinge printr'o stricteță necesară, alături de cea mai rațională toleranță civilizată.

Fără a ține seamă în structura lui de obiceiuri și mentalitate exclusiv națională (codul penal maghiar bună oară în partea lui specială apără, mai ales marea proprietate a

Trebuie să amintim că aceeaș procedură s'a urmat după război în toate Statele cari urmăresc o nouă codificare penală.

În acelaș timp, se comunică principiile fundamentale ale acestui anteproiect diferitelor asociațiuni științifice cât și jurisconsulților din străinătate.

3. S'a constituit apoi de către defunctul ministru *Mârzescu* o comisiune restrânsă compusă din d-nii: *I. Ionescu-Dolj*, consilier la Curtea de casație și secretar general al Ministerului de Justiție; *Iulian Teodorescu* și *Vespasian V. Pella*, profesori universitari de drept penal, cu însărcinarea de a revădea lucrările anterioare.

În cursul anului 1924 această subcomisiune a însărcinat pe d. *V. V. Pella*, profesorul de drept penal al universității din Iași, să facă o nouă revizuire a anteproiectului de cod penal, introducând instituțiunile moderne cu privire la sancțiunile penale și la executarea lor.

Ținând seama de observațiunile diferitelor instituțiuni din țară și din străinătate cât și de părerile jurisconsulților străini și urmărind mișcarea generală de codificare penală concretizată prin anteproiectele de cod penal al Poloniei, Jugoslaviei, Italiei, Cehoslovaciei și Germaniei ce fusese date publicității, d. *V. V. Pella* a redactat textele speciale cu privire la

naționalilor, spre deosebire de nenaționalii sărăciți și pedepsește mai blând infracțiunea națională maghiară — leziunea corporală — prin opunere cu furtul pedepsit foarte sever ca nefiind specific unguresc etc.), proiectul este generos. În alcătuirea lui definitivă, s'a ținut seamă și de rezultatele aplicării codurilor penale streine, în timp de opt ani, în părțile românismului din nou alipite la patria mamă. Represiunea infractorilor minori atât de modernă din legislația penală în vigoare în Ardeal, își are partea ei contributivă la alcătuirea proiectului, ca și complectarea claselor de contravențiuni și represiunea lor.

Privit din punctul de vedere al inovațiilor ce conține, în partea lui generală, proiectul este bazat pe doctrinele școlii clasice și neclasice — răspundere pentru rezultat — potrivit mentalității publice obiectiviste: Face însă, în această parte numai, foarte largi concesiuni teoriei subiectiviste penale. Pedepsește tentativa chiar când crima e imposibilă, prevede surplus de pedeapsă în caz de recidivă, pedepsește la fel pe autorii principali cu auxiliarii infracțiunii și instigarea chiar fără succes etc. Deși e drept că școala pozitivistă n'a atins încă rezultate nediscutabile, proiectul conține dispozițiuni în sensul acestei școli admitând: regim special pentru infractorii minori, suspendarea și transformarea pedepselor infractorilor, alienații internați în ospicii, bețivii sub regim și

supraveghere etc.

Partea internațională de drept penal din proiect (art. 4—12) este complectă stabilind, conform principiului personalității legilor penale, aplicarea legilor românești și peste fruntarii cu efecte în țară, românilor și streinilor, ce au săvârșit infracțiuni cari ating ordinea internațională. Se prevăd pedepse pentru infracțiuni necoprînse în codurile în vigoare ca: trafic internațional cu femei și copii, trafic de stupefiante, trafic de publicațiuni obscene, pirateria și participarea la acte comise în scop de a pune în stare de sclavie o persoană. Se reglementează tot aci (art. 13—14) materia extradării, consființându-se sistemul administrativ.

Relativ la pedepse (art. 16—95) proiectul inovează prin introducerea pedepselor paralele, împărțind infracțiunile în cele de drept comun și politice pedepsite cu pedepse nedonorante, lăsate la aprecierea justiției. Menținând reclusiunea ca pedeapsă în materie politică, înlocuște această denumire pentru infracțiunile de drept comun prin *temniță grea*, denumire nouă. Se ridică maximul și minimul la unele pedepse ca mijloc de luptă contra criminalității crescânde în țară. Se precizează caracterul de pedeapsă accesorie a *degradăției civile*, rămânând *interdicția corecțională*, cu dublu caracter accesoriu și complimentar, conform textelor speciale. Proiectul este drastic,

pedepsele paralele, la măsurile de siguranță, la coloniile penitenciare, introducând și o serie de pedepse secundare cari nu figurau în anteproiectul dat publicității în 1923.

Această nouă lucrare a d-lui V. V. Pella a fost prezentată la 1 August 1924 comisiunii restrânse, care o revizuește împreună cu partea specială a codului penal, astfel cum fusese redactată această ultimă parte de către subcomisiunea legislativă pentru codificarea penală.

Comisiunea restrânsă își termină lucrările la 1 Iunie 1925.

4. Prin înființarea *Consiliului legislativ* s'a întreprins lucrările comisiunilor speciale alcătuite pentru elaborarea proiectului de cod penal și s'a dat în seama acestui organ odată cu întregul material de studii și documente ce fusese adunat până la acea dată, sarcina elaborării noului cod penal.

Prima datorie a Consiliului legislativ, așa cum prevede legea sa organică, este pregătirea cât mai neîntârziată a unificării tuturor codurilor cari vor sta la temelie așezământului nostru de Stat unitar.

Secțiunea I în competența căruia cad legile de drept public, sub președinția d-lui I. Ionescu-Dolj și cu concursul următorilor consilieri temporari: C. Rătescu, președinte la înalta Curte de casație și jus-

tiție; C. Chișeliță, consilier la înalta Curte de casație și justiție; Iulian Teodorescu și V. V. Pella, profesori universitari de drept penal, a terminat lucrările la finele anului 1927, însărcinând pe d. președinte I. Ionescu-Dolj să redacteze o expunere de motive din punct de vedere juridic în care să arate pe larg toate rațiunile inovațiilor cari stau la baza proiectului de cod penal.

Această lucrare a d-lui I. Ionescu-Dolj, care a avut ca referent în Consiliului legislativ pe d. I. Rădulescu, profesor de drept penal la Universitatea din Cernăuți, expune pe larg considerațiunile noului proiect.

³⁾ Isprăvit în anultrecut, avem actualmente modernul „*Tratat de drept și Procedură Penală*” în cinci mari volume, datorit ca nucleu aceluiaș neuitat *Tanoviceanu*, dezvoltat și pus în concordanța cu știința penală și penitenciară modernă de dnii *Vintilă Dongoroz* în cea mai mare parte, *Laday*, *Chiselita* și *Decusară*, încoronat cu premiu de Academia Română.

⁴⁾ Redăm partea *motivării ministeriale* relativă la motivele demersuri, ce au precedat depunerea proiectului pe birourile Corpurilor leguitoare de către dl. *Stelian Popescu*, Ministrul Justiției:

„Vom considera ca un punct de plecare textele stabilite sau revizuite de Consiliul legislativ în toate cazurile.

când leagă sancțiunea unor infracțiuni, ce se pedepsesc cu închisoare corecțională, cu pierderea drepturilor civile și politice pentru totdeauna.

Se prevăd sancțiuni noi: *internarea în colonii penitenciare, arestul la domiciliul și admonestarea precum și publicarea sentinței* alături de executarea pedepselor privative de libertate după gravitate. Se introduce pedeapsa supunerii acuzaților la regula tăcerii și celula în timpul nopții pentru cei condamnați pentru crime de drept comun, alături de posibilitatea schimbării regimului de pedeapsă a condamnaților la pedepse privative de libertate.

Imputarea obligatorie a detențiunii preventive din pedeapsă, suspendarea executării pedepselor private de libertate, eliberarea condiționată împreună cu dispozițiile relative la represiunea infractorilor minori și de cari ne vom ocupa ulterior detaliat, odată cu cercetarea părții speciale, întregesc seria inovațiilor binefăcătoare ale proiectului.

În genere proiectul este foarte bine redactat, cu o terminologie potrivită și exactă a tuturor ideilor conținute în cele 600 articole ce-l alcătuiesc. Rezolvând atâtea probleme etico-sociale, ce izvoresc din mizeria și suferința omenească, viitorul nostru cod penal unificat este un admirabil mijloc de apărare a societății și instituțiilor românești, contra factorilor destructivi, oferind mijloace ca prin pedeapsă, să se corijeze dintre cei răi pe cât

mai mulți cu puțință, ce să fie aduși pe calea binelui.

Alcătuind fără grăbire și după o rațională așteptare, proiectul este cu atât mai complex. Înfrângându-și în parte mândria lui suverană, Statul român prin factorii săi responsabili, nu și-a împus codul său penal dela început, adică dela unire, tuturor provinciilor de sub sceptrul regelui său, cum o cereau atâtea interese superioare, în legătură cu suveranitatea sa indivizibilă. Din prudență însă s'a așteptat, menținându-se chiar funcționarea pe trupul țării, a unor coduri penale ca cel maghiar, diametral opuse intereselor etice și sociale ale poporului român. S'a desmințit prin aceasta, calomniile răspândite în lumea întreagă asupra națiunii noastre și s'a cules o experiență minunată folosită la alcătuirea unui cod, care nu e întru nimic mai pre jos ca concepție și structură legilor penale, sub care au trăit frânturile de până eri ale românilor.

Menținându-se tot ce e bun și util din experiența făcută de noi înșine prin aplicarea codului penal român și celor streine în provinciile alipite — ca și din acea pe care popoarele europene au dobândit-o prin aplicarea diferitelor coduri penale; după cercetarea proiectelor italian, cehoslovac, jugoslav, polonez — popoare similare nouă în parte ca grupări politice și naționale, s'a ajuns la încheierea acestui tot armonic: *proiectul co-*

Lucrările acestui Consiliu au prin însăși rolul ce i s'a atribuit în opera unificării legislative și de codificare, un caracter de unitate și de sistematizare care se impune. Din punctul de vedere doctrinar și tehnic, deasemenea orice lucrare ieșită din acest laborator, va fi la înălțimea așteptărilor noastre.

Aplicațiunea la realitatea socială a principiilor și curentelor doctrinare, este însă opera mai mult a celorlalți factori cari colaborează la opera legislativă.

În primul rând e factorul executor care va pune proiectul.

Din primul moment mi-am dat seama cât este de necesară opera de unificare legislativă și am consacrat dela venirea mea în capul acestui Departament, cea mai mare parte a activității mele, pentru îndrumarea și grăbirea acestei lucrări.

Am luat contact cu Consiliul legislativ, am supravegheat mersul lucrării, am revăzut în mai multe rânduri lucrarea, am arătat punctul meu de vedere, am făcut rezervele mele în unele privințe.

Am ținut guvernul din care fac parte în curent cu această lucrare și asupra liniilor mari, ale politicii penale ce se urmărește prin acest proiect, am întrunit acordul tuturor factorilor.

După ce s'a ajuns la acest acord, am convocat la Ministerul Justiției o comisiune de parlamentari

pentru a-i pune în curent cu rezultatele la cari ajunsesem.

Această comisiune era alcătuită din următoarele persoane: C. D. *Dimitriu*, ministrul comunicațiilor. G. *Tătărescu*, subsecretar de Stat la Ministerul de Interne. N. D. *Chirulescu*, fost ministru, deputat. I. Th. *Florescu*, fost ministru, deputat. C. *Xeni*, fost ministru, deputat. *Tony Iliescu*, vice-președinte al Senatului, Istrate *Micescu*, vice-președinte al Camerei. I. *Vasilescu-Valjean*, vice-președinte al Camerei. *Mihail Mora*, senator, fost secretar general al Ministerului Justiției. Al. N. *Ionescu*, deputat. V. V. *Pella*, deputat și profesor universitar de drept penal. I. *Ionescu-Dolj*, președintele secției I-a Consiliului legislativ. *Alexandru Popescu-Necșeușii*, secretar general al Ministerului de Justiție.

În mai multe ședințe comisiunea a luat cunoștință de proiect și mai ales, partea specială, partea din care se desprinde politica penală, a fost în deosebi cercetată.

Liniile mari au fost acceptate și trebuie să recunoaștem că spiritul larg democratic, umanitar și generos al dispozițiilor proiectului au fost în deosebi subliniate.

Unele rezerve cari au fost făcute și pe cari le-am găsit și noi întemeiate vor fi supuse mai bine discuției Adunărilor legiuitoare.

dului penal român unificat, care constituie adevărată operă de consolidare a unității noastre naționale.

Înfăptuirea lucrării de care ne ocupăm, motiv de mândrie a neamului, ne bucură în special pe noi cei dela „Ardealul Juridic”. Această revistă de unificare legislativă, în cei opt ani de apariție, n’a pregetat să se ocupe aproape continuu de viitorul nostru cod penal unificat.

Relevând apropierile și deosebirele între legea penală română și cea streină aplicată în Ardeal și Banat, subliniam uneori cu amărăciune și toțuși cu grijă, părțile de superioritate ale uneia asupra celeilalte. Singura revistă care a publicat „Anteproiectul codului penal român” din anul 1923⁵⁾ reușind să strângem un material critic la dispoziția comisiunilor de unificare, ne mândrim cu contribuția „Ardealului Juridic” la măreția operei înfăptuite.

Este, pentru noi, un stimulent la continuarea programului de lucru, ce ni l’am propus și o mângâiere, ca singură răsplată a muncii ce desăvârșim.

Înfăptuirea operei de unificare, oricât de explicabilă, o simțim mai ales noi, cei sortiți să facem operă de justiție românească pe

Concluzia acestor discuțiuni a fost că este cu mult mai recomandabil a aduce în discuția reprezentanților națiunii, toate aceste chestiuni pentru cari în proiectul de cod penal se găsesc punctele de plecare stabilite prin conclucrarea tuturor factorilor, cărora le datorim acest proiect de lege penală.

Revine deci în întregime Adunărilor legiuitoare sarcina de a examina din acest punct de vedere proiectul. Ca politică penală, noi am propus un proiect inspirat din cele mai necontestate postulate ale științei, însuflețit de un suflet umanitar și democratic, călăuzit de preocuparea de a menține și de a ridica din punct de vedere moral Statul și indivizii pentru cari el a fost alcătuit.

Dacă reprezentanții națiunii vor găsi că s’a mers prea departe din acest punct de vedere, dacă vor judeca, în urma discuțiilor și lămuririlor ce se vor face, că este locul a se tempera unele dispozițiuni în sensul de a se reveni la o mare severitate sau de a se preciza tendințele lor, în anumite direcțiuni, sau de a se înlătura unele inovațiuni, cum ar fi *admonestarea* sau *închisoarea la domiciliu* nu tocmai proprie firei și temperamentului poporului român, guvernul este hotărît a examina toate aceste împrejurări și a colabora, luând uneori chiar inițiativa pentru ca să isbutim a crea instrumentul penal cel mai eficace pentru menținerea ordinii și propășire morală a României întregite.

⁵⁾ Vezi „Ardealul Juridic” anul III, Nr. 16, 17, 18, 19, 20, 21 și 22 din 1923 în care pe lângă textul întreg al anteproiectului se găsesc articole de critică contributivă la unificarea codului penal.

niște meleaguri unde, soarta poporului nostru a voit, să ființeze încă legiuiri streine și nefirești.

Îmbolduri aproape organice unite cu conștiința datoriei, ne împing mereu la lucru pe terenul unificării legislative. Cei ce având să aplice — dincolo — legi sub imperiul cărora s’au născut, lucrează mai mult pentru rațională și fireasca lor aplicare, servind progresul științei juridice române, nu sunt preocupați de problema unificării, care pentru noi e o frământare curentă.

Invederând meritele neperitoare ale membrilor Comisiunii de unificare redactori ai proiectului și expunerilor de motive, le mulțumim ca și dlui Ministru al Justiției, care a pus atâta suflet și patriotism. mijlocând să se aducă în fața parlamentului această atât de importantă legiuire. V. M. Dimitriu

Medicul în fața Justiției

Cazuri și discuțiuni

Sub acest titlu vom publica din când în când în coloanele acestei reviste juridice, cazurile importante ce reclamă discuții, când medicii sunt puși față în față cu organele Justiției pentru lămurire, încălcarea de texte de lege etc.

Lumea profană cunoaște și ea sgomotul ce s’a făcut — nu discutăm prin cine și de ce — acum câți-va ani, la noi în țară, cu un ser pentru vindecarea unei boli grele. Au fost cum e lesne de înțeles și victime. Mecanismul, cauza și rezultatele înscrierii pe răbojul morții a atâtor victime, prin aplicarea acelu ser, nu ne vor opri să nu-l amintim. și momentul.

Cu această ocazie însă s’a pus întrecerea foarte logică.

Un medic, are el oare dreptul să întrebuințeze un ser inventat de dânsul pentru un scop terapeutic pe spinarea clienților săi, ba încă ceva mai mult să le ceară onorariu?

Această chestiune m’a făcut să cercetez pe lângă tratatele de medicină legală și revistele de drept. Nu de mult, am dat însă, într’o foaie medicală de o afacere, care a făcut pe vremuri mullă vâlvă în rândurile medicale și care ne dă cheia răspunsului căutat de noi.

E vorba de afacerea *Crocker-Doyen*, din Franța. *Doyen* era un eminent chirurg. *Invitat* fiind, a acceptat să îngrijească de un bolnav de cancer cu un ser inventat de însuși chirurgul *Doyen*. Printr’o prudență explicabilă, *Doyen* a încheiat un contract cu *Crocker*, obligându-l pe acest din urmă să-i plătească 100.000 franci onorariu. La un moment dat, *Crocker* se hotărăște să nu respecte contractul, invocând motivul că: *Serul nefiind autorizat, obiectul era ilicit*

Doyen a răspuns că un medic are în scop terapeutic toată libertatea, să-și aleagă mijloacele și metodele de vindecare, ținându-se însă strict de maxima: „*Primum non nocere deinde salutare*”. Întrebuințarea serului său deci, nu trebuie considerat în acest caz

ca o exploatare comercială.

Mouillesaux de Bernières în teza sa de doctorat în drept (1928) expune acest caz din punct de vedere juridic. De această teză s'a folosit foaia medicală consultată de noi și din care reproducem în rezumat cele de mai jos:

La 23 Februar 1907 a avut loc prima judecată (la 1-a Cameră a Tribunalului Senei). S'a pus cu principiu că legea din 1895 nu viza decât debitorul acestor seruri și s'a tras concluzia, că convențiunea ce are de obiect un tratament în care intră un ser nou neautorizat prin lege, tratament aplicat de un medic cu diplomă de doctor în medicină, nu cade sub aplicarea acestei legi, deci Doyen trebuie plătit. În vederea susținerii acestei teze și decizii judecătorești s'au subliniat considerațiunile următoarele:

1. Titlul însăși al legii din 1895 relativă la *prepararea, vinderea și distribuția serurilor terapeutice* și a altor produse analoage.

2. Legea nu oprește pe medicul cu diplomă a aplica serul descoperit de el sau pe care-l crede eficace, în clientelă sau clinică.

3. Lucrările sale preparatorii, încercările sale până să ajungă la stadiul de a putea fi considerat vrednic de aplicat în clientelă. Serul servește astfel la orice prescripțiune ca orice poțiune.

E lesne de înțeles, nemulțumitul a făcut *apel*. Chesliunea a ajuns în fine și la *Casație*, care la 28 Iulie 1911, după 4 ani deci, se pronunță astfel, reglementând definitiv o jurisprudență în acest sens:

„Nici un medic nu are voie a injecta bolnavilor săi un ser fabricat de dânsul și neautorizat de Stat. Aceasta autorizație trebuie cerută: legea din 1895 o cere, deci Dr. Doyen, eminentul chirurg, a călcat legea.

Discuții: Din enunțarea rezumativă a imperatiului Curții de Casație din Franța, în acest caz rezultă, că legea din 1895 oprește pe medic să aplice atari seruri în clientelă și încă pe bani.

Această limitare merge mai departe: Un medic nu are dreptul a injecta un preparat rezultat din simplul amestec de mai multe seruri autorizate. (Mouillesaux.)

Medicul nu poate confunda liberul exercițiu al profesiei sale cu dreptul de prepararea și fabricația remediurilor.

Legea din 1895 a edictat măsuri de control al fabricanței și debitul serurilor terapeutice.

Această jurisprudență a fost la 30 Martie 1927, confirmată, într'un caz, de Curtea de Apel din Paris.

Rezultatul a fost revolte medicale, proteste medicale din toate părțile, intervenții, etc.

O comisie a Academiei de Medicină din Paris, la 16 April 1922, a făcut o cerere Corpurilor legiuitoare pentru modificarea legii din 1895.

De atunci numai Camera deputaților a votat modificarea legii din 1895 astfel:

Artic. unic. 11. Dispozițiunile artic. 1, 3 și 4 ale legii din 25 April 1895 *asupra preparării, vânzării și distribuției serurilor terapeutice și altor produse analoage sunt inaplicabile medicului care face uz de aceste substanțe menționate la Artic. 1. în vederea experimentării pe om a inoculării și eficacității, cu*

condiția ca medicul să rămâie responsabil de urmările tratamentului instiluit de el și nu va cere cu ocazia acestui tratament nici o remunerare.

Medicul trebuie să ceară autorizația prevăzută de legea din 1895, pentru a trece produsul său în practica curentă.

Legea deci pune pe public la adăpostul unor remedii periculoase, incomplet studiate sau ineficace.

În acest sens trebuia să se intervieve la timp, la noi, în țară, cu ocazia aplicării unui ser pretins eficace într'o boală grea, socială.

Cei în drept, trebuie să ia măsuri la vreme. În felul acesta se curmă anumite scandaluri din diferite tabere, iar oamenii de știință și cu conștiință își pot vedea de treaba lor serioasă și umanitară.

Dr. Od. Apostol,
Medic de spital.

JURISPRUDENȚA

Curtea de Apel Cluj

Secțiunea I

N. P. 2600/927.

Aplicarea noiei legi a timbrului în materie penală în Ardeal Art. 9 și 42 legea timbrului și apelul părții vătămate. Dacă anulându-se apelul părții civile ca nelimbrat, se poate interzice în asemenea caz Procurorul general, ce și-a însușit apelul să exercite în fața Curții acțiunea publică. Art. 302, 325, 325, 394 și 41 pr. p. Moliwara, Opiniune.

Curtea:

Având în vedere că în contra sentinței Nr. 1006—1926 a Tribunalului Someș, secția II s'a declarat apel de către reprezentantul păgubitului în baza art. 385 p. I. a. P. p.

Având în vedere că potrivit art. 9 din legea timbrului, sub regimul căreia s'a declarat apelul de mai sus, apelurile declarate de partea civilă trebuiesc timbrate.

Având în vedere că partea nu s'a conformat acestei dispoziții cu ocazia declarării în fața instanței prime și nici astăzi nu se prezintă spre a se conforma deși a fost citată în regulă.

Că așa fiind Curtea în baza art. 42 din aceeași lege a trebuit să considere apelul ca nevalabil și deci să mențină sentința afacată.

Având în vedere că Procurorul General față de neprezentarea părții vătămate a declarat că își însușește apelul.

Având în vedere că potrivit art. 421 P. p. în caz dacă a făcut apel partea vătămată, parchetul are drept să pue concluzii după ce părțile au luat cuvântul.

Că așa fiind, dacă parchetul general are dreptul să pună concluzii, aceasta nu însemnează că poate să înlăture viziile apelului, care îi sunt esențiale, cum ar fi cazurile prevăzute de art. 389 pr. p. Și după cum parchetul nu poate să-și însușească un apel constatat tardiv, oprit de lege sau motivat de o persoană ce nu avea dreptul să o facă, tot așa nu poate să o facă atunci când o lege, cum este legea timbrului, declară cererea de apel ca nevalabilă deci nulă.

Pentru aceste motive a trebuit ca cererea parchetului general să fie respinsă.

Pentru aceste motive în numele legii în majoritate

H o t ă r ă ș t e :

În baza art. 423 al. III P. p. menține sentința Nr. P. 1006—1926 7 a Tribunalului Somes, secția I pronunțată în ziua de 17 Noiembrie 1927. Respingând cererea de însușire a apelului D-lui Procuror General.

Dată și citită în ședința publică astăzi 15 Martie 1928 în palatul acestei instanțe din Cluj.

Referent: Președintele ss. I. Mănescu, ss. Stamatopol, Grefier ss. Leoca.

O p i n i u n e :

Subsemnatul difer de părerea majorității și rămân de opinie că Procurorul General putea susține în fața Curții acțiunea publică, în lipsa părții vătămate pentru următoarele motive:

Din dosar reesă că păgubitul prin reprezentat a declarat apel contra sentinței achitatoare, apel care fiind făcut după 1 Mai 1927 evident că trebuia timbrat conf. art. 9 și sub sancțiunile art. 42 din noua lege a timbrului, Lăsând la o parte faptul — după părerea mea — că nu se putea de curs acestui apel, până ce apelantul păgubit nu plătea și citațiile în cauză pentru toate părțile și deci apelul nu putea astfel figura pe condica de termene de judecată de către Curte; cert este însă că apelul era la ordine și partea vătămată apelantă trebuia interogată la data de 15 Martie, când să i se pună în vedere de către Curte timbrarea apelului. Conform art. 42 leg. timbrului apelantul păgubit avea acest drept de justificare a plății timbrului, cum și să ceară un alt singur termen pentru plata acestui timbru. Fără această formalitate Curtea nu putea anula apelul, odată ce fusese sorocit așa cum am arătat pentru judecare la data de 15 Martie 1928.

Ori, în lipsa părți vătămate, ce prin apelul ei ținea deschisă acțiunea publică și în fața instanței de apel la ziua termenului, Procurorul general cere exercitarea de către dânsul a acțiunii publice. Întrebarea este: putea Curtea de Apel să considere lipsa părții apelante din instanță, drept o refuzare de a se conforma art. 9 legea timbrului și a pronunța anularea apelului ca netimbrat cu începere chiar dela data declarării acestui apel în fața Tribunalului?

Și putea Curtea să considere pe reprezentantul acuzării — fără care orice sentință penală este nulă (384 pt, 11 pr. p.) —, ca decăzut din drepturile pe care i le dă legea de pr. p. în vigoare în Ardeal? Art. 302 al. II proc. pen. prevede, că fără prezența parchetului se poate ține desbaterea numai în cazurile art. 41 pr. p. când; adică acțiunea publică este exclusiv în mâinile părții lezate, ceea ce în speță nu e cazul și întrucât parchetul din interes public nu și-a însușit reprezentarea acuzării ceea ce în concret este tocmai contrarul. Să nu se argumenteze, că suntem în apel și procurorul a abandonat acțiunea publică, deoarece Procurorul general a motivat preluarea ape-

lului. Preluarea nu poate fi tardivă de oarece oricând (art. 35 al. ultim pr. p.) și atâta vreme cât acțiunea publică este deschisă, procurorul poate exercita această acțiune publică în numele societății.

Spre deosebire de principiile pr. penale române, unde din moment ce instanța de judecată este sesizată cu judecarea procesului penal, această instanță (judecătoria, Tribunal, Curte) este stăpâna acțiunii publice, puțând hotărî indiferent de ce va susține procurorul; pr. penală maghiară nu poate concepe proces penal fără acuzare publică. Conform acestor norme procurorul poate chiar în fața Curții de Casație să declare că abandonează susținerea acuzării, caz când instanța de judecată este datoare printr'o încheiere să stingă acțiunea publică (art. 328, 325, 394 al. ult. pr. p.) oricâte probe de vinovăție ar reeși din dosar.

Așa fiind și față cu declarația de susținere motivată a acțiunii publice în fața instanței de către Procurorul general, credem ca nu putea Curtea de fond, care nu era și suverana acțiunii publice, să refuză cererea parchetului, întemeindu-se pe un text din legea timbrului, care nici nu era justificat în speță.

Pentru toate aceste motive, suntem de părere că Procurorul general era în termen și în drept a susține acțiunea publică în locul părții vătămate, iar Curtea trebuia să procedeze la judecarea în fond a apelului. V. M. Dimitriu, consilier de Curte, referent.

Notă. Relativ la aplicarea în Ardeal a art. 9 și 10 din noua lege a timbrului ce privește *taxarea apelurilor, recursurilor și actelor de procedură în materia penală*, trimitem la ultima deciziune a „Comisiunii timbrului de pe lângă Ministerul de finanțe“ dela 1 Iunie 1928, deciziune care relatată de ziare, nu știm de s'a publicat încă în Monitorul Oficial.

Conform acestei deciziuni pare exactă părerea, că partea civilă apelantă în penal trebuie obligată și la plata citațiilor ca și în materie civilă.

Am mai avea de observat Onor. Comisiuni interpretative a legii timbrului, că nici la Ministerul de finanțe nu se cunosc sau nu se ține seamă de dispozițiunile procedurii penale în vigoare în Ardeal, relative la modul de declarare a căilor de atac în materie penală.

Apelurile și recursurile în penal declarându-se aci oral, iar nu în scris ca în Regatul Vechiu, instanța ce a pronunțat hotărârea, este obligată să primească calea de atac, transmitând dosarul instanței superioare de control. Tribunalul sau Curtea observând nelimbrea apelurilor de către partea civilă de pildă, este obligată totuș a pune termen și prin scoatere de citații din oficiu să cheme pe apelant în

fața lor spre a-i obliga la plata timbrului. În caz când aceasta nu se prezintă, oricât li s'ar anula calea de atac, cheltuiala cu scoaterea citațiilor s'a făcut, Statul rămâne păgubit.

Există un text, în care instanța penală primă are drept să refuze apelurile și recur-surile oprite de lege. Întră oare sancțiunile art. 42 legea timbrului în acest text, pentru ca Tribunalul sau Curtea să refuze anulând calea de atac ca netimbrată?

În Ardeal nu sunt infracțiuni în care acțiunea penală se poate stinge prin împăcarea părților ca cele prev. de legea judecătorilor de ocoale din Vechiul Regat, decât prin interpretare. Care sunt în Ardeal în mod precis acele infracțiuni?

Se lasă dar tot pe seama instanțelor, ca prin interpretare să desăvârșească aplicarea în Ardeal și a legii timbrului? *Rdf.*

REZUMATE DE JURISPRUDENTE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Înalta Curte de Casație

Curți de apel

Execuție de asigurare cerută în baza unei sentințe penale și ordonată de instanța civilă. Când poate avea loc și care e instanța competentă? I. Execuția de asigurare în baza art. 224 înlocuit prin 51 legea LIV. din anul 1912, se poate ordona numai în baza unei sentințe civile, prin însăși instanța de fond (art. 228 I. ex.), iar în baza sentinței penale încă ne-definitivă, tribunalul nu poate ordona exec. de asigurare; aceasta fiind de competența exclusivă a instanței penale, în fața căruia afacerea este pendinte, aceasta singură fiind competentă conf. art. 493 pr. pen. Ard., a ordona exec. de asigurare în tot cursul procesului penal, adică până când afacerea nu este terminală definitiv. După aceasta apoi ordonarea execuției de excontentare este de competența exclusivă a judecătorii de ocol (art. 32 legea LIV. 1912). Deci, tribunalul civil nici când nu este competent a ordona execuția în baza unei sentințe penale.

Numai la execuția de asigurare ordonată în baza art. 50 din legea LIV. 1912, se cere să fie dovedită existența pericolului, pe când execuția ordonată în baza art. 51 din aceeași lege, are loc în baza unei sentințe atacate cu apel, fără a fi nevoie de dovedirea pericolului.

În recursul ce poate fi rezolvit fără audierea părților, întâmpinarea nefiind cerută, partea care totuși a înaintat întâmpinare, n'are drept la cheltueli pentru ea. (art. 557 pr. civ. și art. 40 legea 54 din 1912.) (C. Apel Brașov S. I. nr. C. 1322 927.)

Donațiune. Acceptarea unei donațiuni fără sarcini. Forma acceptării și când trebuie comunicată donatorului. Violarea porțiunii legitime prin donațiune. Pe ce cale se poate pretinde porțiunea legitimă.

Deși ordonanța Nr. 4420 -1918 a Guvernului Ungar prevede în adevăr că toate actele translative de proprietate să fie cuprinse în act scris, cerință ce de de altfel în speță este îndeplinită, actul de donațiune fiind cuprins într'un act scris, însă, în ce privește forma acceptațiunii, nici un text de lege și nici o ordonanță și nici cea de mai sus, nu cere această condiție și ca atare este valabilă și în formă verbală și chiar facilă, mai cu deosebire că donațiunea fără sarcini, în care o singură parte se obligă, donatorul; este un act unilateral și ca atare voința donatorului fiind cuprinsă într'un act scris, donațiunea este perfectă, când donatarii nu-i se iupune nici o sarcină, din moment ce a acceptat o.

Și ca consecință a principiului stabilit, că donațiunea fără sarcini, este un contract unilateral, art. 862 c. civ. Austr., nu-și poate avea aplicare în cauză, de oarece el se referă numai la contractele bilaterale, la care în caz când promisiunea este înscrisă și părțile nu sunt de față, acceptarea trebuie comunicată promițătorului; așa că în speță, acceptarea nici nu trebuia comunicată donatorului, contractul fiind perfect din momentul acceptării, care a avut loc în termen util, adică înainte de moartea dăruitorului.

În caz când printr'o donațiune se atacă porțiunea legitimă, cel a cărui porțiune legitimă e atacată, nu poate cere invalidarea contractului de donațiune, ci poate cere partea ce i se cuvine, adică reducerea donațiunii. (C. de Apel Tg.-Mureș n. C. 538/927.)

Curtea de Casație

Vânzare. Intabulare. Cassa centrală a împroprietării. Prezumțiuni. Exercițarea dreptului. Termen. Sancțiune. (Art. 47, al. 8 reg. legii agrare pentru Ardeal.)

Intabulare. Justificarea prenotațiunii. Dacă e admisibilă atunci când există la dosar declarațiunea, tardivă, a cassei centrale că înțelege să-și exercite dreptul de preempțiune. Potrivit art. 47 al. 8 din regulamentul legii agrare pentru Ardeal, dacă în termen de 30 zile dela data când i s'a expediat contractul, Cassa centrală a împroprietării nu comunică judecătoriei de ocol, ca autoritate de carte funduară că înțelege să-și exercite dreptul de preempțiune, judecătorii va intabula contractul pe numele cumpărătorului.

În caz că declarația de exercitare a dreptului de preempțiune s'a introdus peste termenul fixat de lege, justificarea prenotațiunii este admisibilă chiar dacă această declarație a Cassei centrale s'ar găsi la dosar. (Cas. I, No. 347-928.)

Divorț. Pensie alimentară. Dacă poate fi cerută de soțul vinovat. (Art. 30, 35, 80, 85 și 90 legea matrimonială.) Intrucât ambele părți au fost declarate vinovate, reclamanta nu mai poate cere pensia alimentară definitivă, la care ar fi avut drept numai în cazul în care nu s'ar fi stabilit și vinovăția ei în d-sfăcerea căsătoriei. (Cas. II No. 14-928.)

Divorț. Părăsirea domiciliului fără just motiv. Cine poate cere despărțirea. Condițiuni. (Art. 77 a, din legea matrimonială.) Este necontestat că numai acel soț e în drept a cere desfacerea căsătoriei pe baza art. 77 a. din legea matrimonială, care a fost părăsit de celălalt, fără just motiv, și care dorește

în mod sincer restabilirea conviețuirii conjugale și instanța chemată să statueze asupra unei asemenea acțiuni de divorț este ținută să examineze dacă petiționarul satisface susmenționatele condițiuni. (Cas. II, No. 11-928.)

Revizuire. Vânzare. Preț. Fixarea lui. Neplată. Chestiune de fapt. (Art. 1053, 1054 c. civ. austriac; § 762, 764, 950 și 951 c. civ. a.) Chestiunea de a se ști dacă prețul vânzării a fost sau nu fixat prin contract și dacă acest preț a fost plătit în condițiunile stipulate este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond și care, ca atare, scapă controlului Curții de Casație. (Cas. I, No. 207-918.)

Mobile. Sechestrare necondiționată. Condițiuni. (Art. 48, I. XI din 1881.) Potrivit art. 48 al legii XI din 1881, mobilele aflate în deținerea urmăritului se pot sechestra necondiționat dacă urmăritorul face verosimilă împrejurarea că ele ar fi chiar proprietatea debitorului urmărit. (Cas. II, No. 21-928.)

Imobile. Contracte purtând asupra lor. Dacă sunt operațiuni comerciale. (Art. 262 c. com. a.) *Misiile. Comision pentru vânzarea unui imobil. Afacere civilă. Recurs. Competență.* (Art. 31 par. 1. L. Curții de Casație). În conformitate cu art. 262 din codul de comerț din Ardeal contractele purtând asupra imobilelor nu se consideră ca afaceri comerciale.

Pretențiunea de comision derivând din rolul de intermediar într'un contract de vânzarea a unui imobil, este o pretențiune pe o afacere civilă și recursul într'o asemenea materie urmează a fi considerat ca îndreptat împotriva unui hotărâri date în materie civilă

În conformitate cu art. 31 par. 1 din legea organică a Inaltei Curții de Casație astăzi în vigoare recursurile în materie civilă sunt în general, de competența Secțiunii I-a a Inaltei Curții. (Cas. III, Nr. 196/928.)

Divorț. Motive. Incetarea lor. Poces nou. Dacă motivele vechi trebuie avute în vedere. (Art. 77, 80, 80, 82, 84 și 87 I. matrimonială). *Divorț. Amenințarea periculoasă. Condamnare în penal. Acțiune de divorț. Consecințe.* (Art. 41 cod. pen. contrav.) a) Prin art. 84 din legea matrimonială se prevede că în caz de încetare a motivelor de divorț, în cazul unui nou proces motivele noi urmează a fi discutate la un loc cu cele vechi, instanța de fond trebuind a le avea în vedere și pe acesta la darea sentinței.

b) Dacă pârâta într'o acțiune de divorț, este definitiv condamnată pentru amenințarea periculoasă ce i se impută, instanța de fond nu mai poate înlătura elementele stabilite cu puterea lucrului judecat, ci luându-le drept bune, trebuie ca prin prisma lor să cerceteze temeinicia motivului de divorț. Cas. II, N. 18-928.)

Acțiune. Reclamant austriac. Cauțiune. Convențiunea cu Austria din 1916. Dacă dispozițiunile ei se aplică și proceselor în curs. Convențiunea de reciprocitate intervenită între Austria și România și ratificată la 4 Martie 1926, conform căreia nu se mai

cere cauțiune pentru supușii austriaci cări ar sta în justiție în România, se aplică și proceselor în curs întrucât starea de fapt și de drept ce trebuie avută în vedere este aceea din momentul dării soluțiunii. (Cas. III, N. 99-928.)

Neconstituționalitate. Chestiunea neconstituționalității unei legi poate fi ridicată numai după rezolvarea procesului. Excepție. (Art. 29 legea Curții de Casație). Conform art. 29 din legea Inaltei Curții de Casație, instanța în fața căreia se ridică chestiunea neconstituționalității unei legi, este datoare să continue procesul până la rezolvare. După aceasta deabia, chestiunea constituționalității urmează a veni în fața Secțiunilor-Unite. La această regulă există o singură excepție: atunci când reclamantul consimte la suspendarea judecării. Curtea: Asupra chestiunii ridicate de dl procuror general, că Secțiunile-Unite ale acestei Inalte Curții au fost prematur sesizate cu judecata inconstituționalității legii din 26 Septembrie 1920, relativă la extinderea legii Băncilor Populare și a Decretului-Lege relativ la înființarea Cassei Centrale a Cooperăției și Impropriității sătenilor, pe întreg teritoriul țării;

Având în vedere că, se constată că V. N. R. fiind condamnat prin hotărârea Nr. 6907/6/1924 a judecătoriei ocolului Tg. Mureș, pe baza art. 17 din legea Băncilor Populare și a Cooperativelor sătești, la doi ani închisoare corecțională, pentru că în calitate de contabil și delegat al Societății Federale „Ogorul” din Tg. Mureș a sustras suma de 80.828.30 lei și fiind obligat și solidar cu I. S., fostul director al numitei societăți și cu foștii membri în Consiliul de administrație al acelei societăți, ca să plătească suma sustrasă, Tribunalului Tg. Mureș în urma apelului făcut de toți condamnații, prin hotărârea Nr. 4039/13/1924, a anulat hotărârea judecătorului de ocol și a îndrumat această judecătorie să dea o nouă hotărâre, după ce va face în cauză o nouă instrucție; că, afacerea venind astfel din nou înaintea judecătorului de ocol, aci, condamnații la despăgubiri civile au susținut că infracțiunea săvârșită de V. N. R., nu poate să fie judecată conform legii Băncilor Populare și Cooperativelor sătești, deoarece societatea „Ogorul” a fost înființată înaintea extinderii legii Băncilor Populare pe teritoriul Transilvaniei; că, judecătorul respingând acest incident, cei condamnați la despăgubiri au declarat că fac recurs, cu care ocazie au invocat neconstituționalitatea legii de extindere a legii Băncilor Populare, iar judecătorul de ocol, cu toată opunerea reprezentantului Băncilor Populare, reclamantă în proces, a suspendat judecata și a dispus înaintarea dosarului acestei Inalte Curții, pentru a decide asupra chestiunii neconstituționalității legii în discuțiune.

Considerând că, după art. 29 din legea Curții de Casație, instanța înaintea căreia se va fi ridicată chestiunea de constituționalitate a unei legi va continua să judece procesul, rămânând ca acea chestiune să fie adusă în judecata Secțiunilor-Unite ale Curții de Casație după ce procesul va fi fost rezolvat în mod definitiv, chiar și în Casație prin rezolvarea altor motive de recurs de Secțiunea competentă.

Considerând că, la aceasta regulă, același arti-

col prevede o singură excepție și anume când reclamantul consimte la suspendarea judecării; în acest singur caz instanța de judecată va suspenda cursul judecării până ce se va judeca chestiunea constituționalității legii de către Secțiunile-Unitate ale Curții de Casație;

Că, în speță, se constată că partea reclamantă s'a opus la suspendarea judecării din cauza incidentului ridicat de părțile civile, de neconstituționalitatea legii de extindere a legii Băncilor Populare, așa că numai cu violarea art. 29 din legea Curții de Casație judecătorul de ocol a suspendat afacerea;

Că, astfel fiind, ea urmează a fi retrimisă acestui judecător, pentru a o judeca în fond.

Pentru aceste motive constată că chestiunea neconstituționalității legii pentru extinderea legii Băncilor Populare este prematur adusă înaintea Secțiunilor-Unitate ale acestei Curți și dispune înaintarea dosarului judecătoresc de ocol Tg.-Mureș, pentru a judeca afacerea în fond (Secțiuni-Unitate. Dec. Nr. 5 din 1 Martie 1928).

Acțiune. — Excepție dilatorie. — Dacă trebuie fixată o dezbateră orală (Art. 305, 513 pr. civ. ard.) Absent. — Curator. Atribuțiuni. Acte de administrație. (Art. 87 al. II l. XX din 1877). Atunci când e în discuțiune o excepție dilatorie, instanța nu fixează o dezbateră orală ci judecă numai în urma unei expunerii publice.

Curatorul unui absent este îndreptățit, conform art. 87 al. II al legii XX din 1877, să facă acte în legătură cu administrația averii acestuia; prin acte de administrație urmează a se înțelege însă, conform doctrinei și jurisprudenței existente în această materie, și procedările pe cale litigioasă menite a păstra absentului averea eventual uzurpată de terțe persoane, asemenea acte neputând fi considerate ca acte de dispozițiune. (Cas. I, Nr. 261/928).

Concordat forțat în afară de faliment. Ordonanța 4070/915 a Consiliului de miniștri ungar. Abrogare. Jurnalul Consiliului de miniștri Nr. 652/925. Jurnalul consiliului de miniștri Nr. 652/925 care abrogă dispozițiunile ordonanței Nr. 4070 915 a consiliului de miniștri maghiar referitoare la instituirea concordatului forțat extra-falimantar, menține totuși procedura concordatului forțat pentru faza care urmează aprobării cererii de concordat, abrogarea operând numai pentru faza reprezentată prin depunerea cererii. (Cas. III 142/928).

Contencios administrativ. — Refuzul unei administrațiuni publice de a plăti salariul funcționarilor săi. Act de autoritate. Admisibilitatea recursului în Contencios. Refuzul unei administrațiuni: Stat, județ sau comună, de a plăti unui funcționar public salariul convenit după lege — fie și pe un timp determinat, — este un act administrativ de autoritate, deoarece administrațiunea se comportă în atare caz ca autoritate de drept public și ca organ de executare a legii, iar nu ca persoană juridică lucrând în cadrul obligațiilor sale contractuale sau isvorite din delictive ori quasi-delictive.

Că astfel fiind și întrucât în speță Ministerul de Finanțe a refuzat plata salariului recurentului, func-

ționar public, prin aceasta a săvârșit un act de autoritate și deci greșit Curtea de Apel, a îndrumat pe recurent la instanțe de drept comun; că dar deciziunea sa fiind dată cu exces de putere și cu violarea art. 1 din legea Contenciosului administrativ, urmează să fie casată. (Cas. III, deciziunea Nr. 192, din 21 Februarie 1928).

Preoți. Calitatea lor de funcționari publici. Aplicarea statului funcționarilor publici (partea I). În conformitate cu dispozițiunile art. 1 din statului funcționarilor publici, sunt funcționari publici cetățenii români, fără deosebire de sex, care îndeplinesc un serviciu public permanent (civil și ecleciastic) la Stat, județ sau comună, iar în art. 4 se prevede că funcționarii civili și ecleciastici, ale căror organizații sunt stabilite prin legi speciale, își păstrează pozițiunea lor ce rezultă din acele legi, întrucât ele nu contrazic dispozițiunile din prima parte a statului.

Astfel fiind, în baza citatelor texte de lege, este în afară de orice îndoială că și preoții sunt considerați ca funcționari publici și în consecință urmează a li se aplică atât dispozițiunile din partea I-a statutului, cât și legea pentru Contenciosul administrativ în integritatea lor, rămânând neatinsă chestiunea dogmatică și canonică și în general toate chestiunile strict spirituale care urmează să se rezolve de forurile bisericesti competente. (Cas. III, deciziunea Nr. 1004, din 2 Decembrie 1927).

Legea accelerării. Apel odată cu fondul. Principii de unificare aplicabil pe întreg cuprinsul țării. Abrogarea dispozițiunilor contrării din procedura aplicabilă în Ardeal. Legiuitorul din 1925, în scopul de a realiza o procedură de judecată mai grabnică și de a unifica regulile și principiile în aceasta materie pe întreg cuprinsul țării, a prevăzut prin art. 20 că apelul în privința oricărei excepțiuni nu se poate face decât odată cu apelul asupra fondului; că prin această dispozițiune legiuitorul a extins pur și simplu pe întreg teritoriul țării principiile procedurii civile române din 1900, potrivit cărora nu se poate introduce apel decât după darea hotărârii care desinvestește prima instanță rămânând ca instanța a doua — pe baza principiului devoluțiunii — să procedă la judecarea pricinii în întregul ei. Prin urmare este neîndoios că prin art. 20 din legea accelerării judecăților legiuitorul a abrogat sistemul contrariu, acela al procedurii ardelenne, după care se putea face apel separat după fiecare sentință (încheiere) preliminară urmând ca judecata pricinii să fie continuată, eventual de prima instanță, cu apel separat asupra fondului, sistem care nu mai corespunde cu scopul și spiritul legii de accelerare din 1925. Asupra motivului 1 de casare în cuprinsul următor:

1. „Violarea și greșita interpretare a art. 10, 20, 25, 53 și 58 din legea privitoare la unificarea și accelerarea judecăților, și paragr. 490 proc. civ. ardeleană. Conform dispozițiunilor pentru unificarea și acce-

lerarea judecăților, excepțiile prohibitive de instanță prevăzute de paragr. 180 proc. civ. ardeleană, se judecă în ședința preliminară (art. 10 alin. c.) și în contra lor nu există apel separat, ci numai odată cu fondul art. 20); acest regim legal era aplicabil în speță, apelul fiind introdus după promulgarea legii de unificare art. 53, 58 ș.

Deși Curtea constată că legea de unificare și accelerare era aplicabilă, totuși prin violare și greșita interpretare a sus menționatele texte le consideră aplicabile numai în cazul când prima instanță ar fi judecat și fondul procesului, în loc să dea adevărata interpretare și anume că apelantul trebuia să deducă în apel nu numai excepțiile, dar și judecarea fondului procesului, ceea ce n'a făcut.

Curtea constatând că n'a fost investită decât cu judecarea excepției dilatorii, bazată pe art. 180 pct. 6 pr. civ., fără ca apelantul s'o fi investit formal cu judecarea fondului, și în conformitate cu art. 35 procedura accelerată, să fi indicat în petiția de apel probele și temeiurile de fapt și de drept, referitoare la fondul procesului, trebuia conform cererii noastre aplicând paragr. 490 proc. civ. ardeleană, să considere apelul inadmisibil și să-l respindă ca atare.

Violând însă toate aceste dispozițiuni de lege Curtea a dat o decizie casabilă și cerem pe baza acestui prim motiv, casarea fără trimitere a deciziei.

Având în vedere că intimata, Societatea „Consumul Funcționarilor publici din Cluj“, chemând în judecată firma Moara Brăilești aparținând succesiunii defunctului G. Stirbey și apoi pe minorele G. Stircey, pentru neexecutarea unui contract de vânzare, Tribunalul Cluj admitând excepțiunea prohibitivă ridicată de intimată pe temeiul lipsei lor de capacitate de a sta în instanță, a declarat stins procesul, adică a respins ca inadmisibilă acțiunea:

Că în urma apelului făcut de reclamantă, apel judecat sub imperiul legii de accelerare a judecăților din 19 Maiu 1925, Curtea de Apel Cluj a reformulată sentința primei instanțe, a respins ca nefondată excepțiunea de mai sus și a retrimis afacerea Tribunalului pentru a procedea la judecarea fondului.

Având în vedere că prin motivul I de casare, mai sus reprodus, recurenții susțin că prin violarea și greșita aplicațiune a art. 10, 20 și 35 din legea de unificare și accelerare a judecăților, Curtea de fond a considerat aplicabile aceste texte numai în cazul când prima instanță ar fi judecat și fondul procesului, spre a nu se priva părțile de două grade de jurisdicție.

Considerând că legiuitorul din 1925, în scopul de a realiza o procedură de judecată mai grabnică și de a unifica regulile și principiile în această materie pe întreg cuprinsul țării, a prevăzut prin art. 20 că apelul în privința oricărei excepțiuni nu se poate

face decât odată cu apelul asupra fondului; că prin această dispozițiune legiuitorul a extins pur și simplu pe întreg teritoriul țării principiile procedurii civile române din 1900, potrivit cărora nu se poate introduce apel decât după darea hotărârii care desinvestește prima instanță, rămânând ca instanța a doua — pe baza principiului devoluțiunii — să procedea la judecarea pricinei în întregul ei;

Că, dar, este neîndoios că prin art. 20 din legea accelerării judecăților legiuitorul a abrogat sistemul contrariu, acela al procedurii ardelenice, după care se putea face apel separat după fiecare sentință (încheiere) preliminară, urmând ca judecata pricinei să fie continuată, eventual de prima instanță, cu apel separat asupra fondului, sistem care nu mai corespunde cu scopul și spiritul legii de accelerare din 1925;

Că astfel fiind și întrucât în speță Curtea de Apel se găsea în fața unei sentințe prin care Tribunalul se desesizase de afacere, prin admiterea unei excepțiuni prohibitive sau peremptorii, urma potrivit dispozițiilor de lege în vigoare ca reformând sentința în acest punct, să procedea la judecarea fondului, iar nu să retrimite afacerea Tribunalului, căci acesta „stingând procesul“, apelul interpelat în contra hotărârii lui, investea instanța de apel și cu judecarea fondului;

Că neprocédând astfel, Curtea de fond a violat dispozițiunile art. 20 din legea pentru accelerare judecăților și a aplicat greșit dispozițiunile art. 549 din procedura civilă ardeleană, text care sub acest raport este abrogat;

Că dar motivul I de casare fiind întemeiat, recursul urmează a se admite și a se casa deciziunea Curții de Apel Cluj, trimițându-se afacerea aceleiași instanțe, pentru judecarea fondului. (Cas. III. Nr. 224—928.)

• • •

Contencios administrativ. — Cazurile în care particularii pot uza de această cale. Acte de autoritate. Refuzul administratorilor de a executa benevol o hotărâre judecătorească. Inadmisibilitatea acțiunii în contencios. Din examinarea art. 1 legea contenciosului administrativ rezultă, că legiuitorul a înființat calea extraordinară a Contenciosului administrativ în scopul unic de a înfrâna abuzul, pe care organele administrative îl săvârșesc în exercitarea atribuțiilor lor ca atare, fie prin emiterea unor acte de autoritate legale, sub formă de decrete, deciziuni, ordonanțe, regulamente, etc., fie prin refuzul pornit din reavoință de a rezolva cererile particularilor, a căror soluționare e dată de legiuitor în căderea și atribuțiunea lor, ca organe de autoritate și de executare a legilor și regulamentelor.

În niciun caz calea Contenciosului administrativ nu poate fi folosită de particulari în litigiile lor de drept privat cu administrațiunile publice, pentru a ob-

șine — cum se cere în speță — executarea silită a unor hotărâri judecătorești definitive pronunțate în contra acelor administrațiuni, o atare executare sau daunele ce ar rezulta din neefectuarea ei neputând fi obținute decât pe calca procedurii de drept comun. (Cas. III, deciziunea Nr. 227, din 7 Martie 1928).

• • •

Cambie în alb. Efecte. Validitate. Art. 3 din codul cambial în vigoare în Transilvania, arată condițiile esențiale pe cari trebuie să le întrunească o cambie și între acestea, la punctul 8, se prevede și data emisiunii.

Din nici o dispoziție a legii cambiale nu rezultă că aceste condițiuni trebuie să existe toate în momentul când cambia ia ființă, ea fiind valabilă conform art. 92 din codul cambial și în cazul când unele din ele se completează ulterior, prezența futurora fiind necesară numai la data când se validează fie la instanță (acțiune), fie în afară de instanță (acceptare, plată sau protest).

Cambia în alb (bianco) care circulă cu condiția unei completări ulterioare, din momentul transmiterii, are existența ei proprie, deoarece intenția emitentului a fost de a crea un titlu fapt de a deveni o cambie în plin, deoarece deși titlu necomplet, nu are eficacitatea unei cambii, aceasta nu constituie un obstacol ca obligația ce emitentul își asumă prin crearea unei cambii în alb să devină o obligație cambială, deoarece în practică cambia când ajunge în circulație, de regulă nu întrunește toate condițiile esențiale, completându-se abia la data când ajunge la scadență. Cambia în alb trecând în proprietatea primitivului, acesta este presupus de lege ca autorizat să o completeze după bunul său plac, întrucât nu există o convențiune specială între părți referitor la acea cambie.

Prin urmare, în ce privește validitatea cambiei, nu se poate lua în considerare faptul dacă data trecută în cambie este necondiționat data când s'a făcut declarațiunea (s'a semnat cambia), deoarece data emisiunii nu se prezintă ca un fapt, ci ca o manifestare de voință a semnatarului și beneficiarului cambiei. (Cas. III, deciziunea Nr. 352, din 4 Aprilie 1928.)

• • •

Cauze de minimă valoare. Căi de atac. Recurs. Drept de ordin constituțional. (Art. 103 Constituție.)

Patronat. Drepturi onorifice și personale. Obligațiuni corespunzătoare. Dacă trec asupra cumpărătorilor fondurilor intabulate cu dreptul de patronat.

a) Prin art. 103 al Constituțiunii din Martie 1923 recursul este declarat de ordin constituțional, iar prin art. 137 din aceeași Constituție fiind desființate toate dispozițiunile din legile existente în diferitele părți ale Statului român contrarii celor înscrise în Constituție, urmează că această cale a recursului

este deschisă contra tuturor sentințelor judecătorești din cuprinsul Statului român și deci și contra sentințelor date în cauzele de minimă valoare, sentințe cari, potrivit procedurii în vigoare în Ardeal, nu erau susceptibile de nici o cale de atac.

b) Intabularea dreptului de patronat în cartea funduară nu are drept efect de a transmite asupra cumpărătorilor obligațiunile personale ale patronului sau succesorilor săi față de beneficiarii dreptului, cari în nici un caz nu pot cere îndeplinirea acestor obligațiuni dela persoanele cari ar avea în posesiune fondurile intabulate cu dreptul de patronat. (Cas. I, No. 2110—925.)

• • •

Cambii. Semnare în alb. Recunoașterea lor. Nu se mai poate invoca procedura penală pentru falsificarea lor. In fapt: Din sentința Tribunalului adoptată în totul de Curtea de apel, se constată că înaintea primei instanțe de judecată, recurentul pârât a recunoscut pe deplin cambiile pe care le-a dat intimății, mărginindu-se numai să obiecteze că, predarea acestor cambii nu este rezultatul unei operațiuni de cont-curent ci al unui simplu împrumut cambial, pe care l'a contractat cu Banca intimății.

În tot decursul procesului ce a urmat înaintea Tribunalului până la pronunțarea sentinței, recurentul nu a contestat niciodată veracitatea cambiilor emise de el în ordinul intimății, ci din contră, de acord cu Banca creditoare, primind de bune cambiile date, a admis și expertiza unui specialist contabil, care să constate nu veracitatea lor, ci numai faptul dacă între dânsii a intervenit sau nu un raport de cont-curent.

In drept: În aceste împrejurări, chiar dacă instanța de apel a omis să discute și să se pronunțe asupra cererii de suspendarea procedurii pentru falsificarea cambiilor, totuși încă această omisiune nu poate duce la casarea hotărârii, întrucât este evident că, chiar dacă instanța de apel ar fi examinat această cerere, ea nu ar fi putut schimba soluția față de recunoașterea recurentului.

Prin urmare, omisiunea nefiind esențială, Curtea de apel n'a comis o violare a art. 234 și 401 pr. civ. (Cas. III dec. 1049 din 16 Decembrie 1927).

• • •

Recurs. Funcționar. Destituire. Comisiune disciplinară. Decizie. Dacă poate fi atacată cu recurs. (Art. 103 Constituție; art. 32 l. pentru statutul funcționarilor publici.) Deciziunile comisiei de disciplină prevăzută de art. 52 din legea pentru statutul funcționarilor publici nu intră în sfera de aplicațiune a art. 103 din Constituție, deoarece această comisiune nu face parte din puterea judecătorească, ea constituind un organ auxiliar al puterii executive, cu atribuțiuni determinate în ce privește controlul și disciplina func-

ționarilor publici declarați stabili sau inamovibili prin prin sus zisa lege. (Cas. III n. 67/528.)

Cambie. *Legea cambială din Ardeal cesionar al cambiei terț posesor de bună credință. Excepțiuni cambiale polița domiciliată. Plata cambiei.* (Art. 37, 39, 44 legea cambială în Ardeal.) Potrivit legii cambiale din Ardeal, dreptul posesorului cambiei rezultând din însăși cambia, ori ce excepțiune ar ridica debitorul cambial, lui îi incumba și datorita de a face dovada acelor excepțiuni.

Terța persoană posesoara a unei polițe trebuie să fie considerată ca o simplă cesionară, în contra căreia nu se poate invoca nici o excepțiune, dacă nu rezultă din însuși cuprinsul cambiei.

Când cambia este domiciliată în acelaș loc cu locul acceptării, întocmirea actului de protest nu este necesară, iar lipsa lui nu poate fi invocată contra cesionarului cambiei.

Plata cambiei, debitorul în înțelesul art. din legea cambială, este obligat a o achita în monedă anume arătată în poliță, iar în cazul când se vorbește de monede sau valori care nu sunt în curs la locul plăței, plata urmează a se face în moneda ce are curs în țară, după cum a fost constată la bursa de efecte și valori. (Cas. III nr. 604/1927.)

Recurs. — Drept. Renunțare. *Dacă este admisibilă față de dispozițiunile art. 103 din constituție. Soluțiune afirmativă.* (Art. 103 Constituție). Dispozițiunea prin care, într'o convențiune privind regulare, părțile convin ca hotărârile tribunalului arbitral mixt, instituit prin acea convențiune, să aibă autoritate de lucru judecat, nefiind susceptibile de opoziție, apel, contestație sau recurs este o dispozițiune ce ține de dreptul privat al părților, drept asupra căruia ele pot conveni în orice chip și deci și în felul arătat mai sus, de a da un caracter definitiv hotărârilor tribunalului arbitral creat prin convențiune. (Cas. III, Nr. 138/928.)

Funcționari CFR. Transferare. *Dacă se pot prevala de dispozițiunile legii pentru statului funcționarilor publici.* (Art. 4 și 7 l. pentru statului funcționarilor publici). *Transferare, Condițiuni.* (Art. 70 Reg. legii de organizare a CFR.) Funcționarii CFR având o lege organică specială, nu se pot prevala de dispozițiunile legii pentru statului funcționarilor publici cu privire la transferarea lor, ci numai de acelea ale legii speciale a organizării CFR și ale regulamentului acestei legi.

Art. 70 din regulamentul legii de organizare a CFR — care nu adaugă nimic la lege, ci o completează numai — prevede că un funcționar definitiv al CFR poate fi mutat cu aprobarea Comitetului de direcție în interes de serviciu, păstrându-i-se însă leafa și gradul avut. (Cas. III. n. 1067/927.)

INFORMAȚIUNI

Ultima mișcare în magistratură cuprinde și avansarea dlui judecător V. P. Pastia, dela Tribunalul Cluj ca Primprocuror la Tribunalul Brăila. O parte din Magistratii dela tribunal și dela Curtea de Apel au sărbătorit printr'o agapă colegială această frumoasă avansare. Felicitând călduros pe apreciatul nostru colaborator, în persoana celui sărbătorit, ne mângăem cu nădejdea că dl *Primprocuror Pastia*, cu toată munca și greaua răspundere ce-l așteaptă, nu va da uitării *revista*, la care muncind cu dragoste pentru propășirea Justiției române, și-a evidențiat priceperea de judecător eminent ca și talentul de scriitor juridic.

Comisiunea timbrului de pe lângă Ministerul de Finanțe, în ședința sa dela 1 Iunie c. relativ la *taxarea apelului și actelor de procedură în penal*, a adus următoarea deciziune:

a) Apelul inculpatului în afacerile pentru care se admite stângerea acțiunii publice prin împăcare este supus la aceleași taxe de timbru la care este supus în art. 9 al legii timbrului și apelul părții civile, iar nu la taxele prevăzute pentru apel în materie civilă nefiind admisibil ca apelul inculpatului, care urmărește în principal un interes pur moral, să fie supus la o taxă mai mare decât apelul părții civile, care urmărește mai mult un interes material.

b) Actele de procedură în apelul părții civile, indiferent dacă acțiunea publică a fost sau nu deschisă de parchet, ca și în apelul inculpatului în materiile pentru care legea admite împăcarea părților, sunt supuse taxelor de timbru prevăzute pentru actele de procedură corespunzătoare în materii civile.

Dacă apelantul inculpat nu stăruie însă în judecata apelului întrucât prin faptul c'a intervenit o hotărâre de condamnare contra sa, ordinea publică este interesată, ca afacerea penală să ia sfârșit; instanța de apel, fie din oficiu, fie după cererea ministerului public, va dispune ca procedura să se îndeplinească fără timbru și va proceda la judecarea apelului.

Dacă apelul a fost introdus nelimitat, la termenul fixat, instanța de apel va pronunța anularea lui, dacă apelantul nu se va conforma dispozițiunilor art. 42 din legea timbrului, și va fi obligat la plata taxelor de timbru cuvenite fiscoi îndeplinite din oficiu.

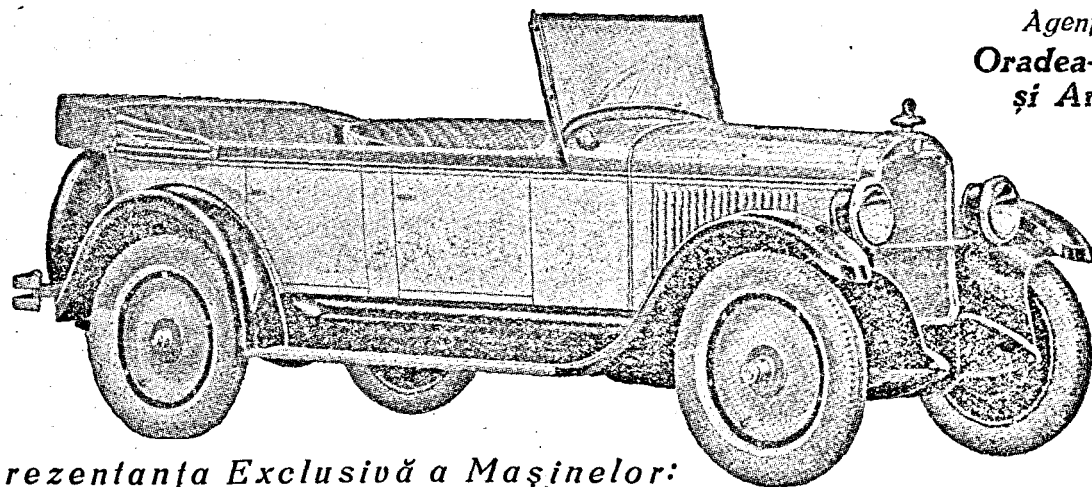
Apelul părții civile contra cărții de judecată punând în mișcare și acțiunea publică, conform art. 103 din legea judecătorilor de ocoale, se vor aplica aceleași reguli ca mai sus și acelor apeluri.

c) Apelul părții civile contra sentințelor tribunalului, purtând exclusiv asupra despăgubirilor civile, nu i se va da curs — ca și în materie civilă — de cât numai la stăruința părții interesate și după plata taxelor de citațiuni.

d) Stângerea acțiunii publice prin împăcarea părților fiind o dispozițiune luată asupra fondului apelului, nu va putea fi admisă decât dacă în prealabil cerințele legii timbrului vor fi satisfăcute, în caz contrariu instanța de apel fiind obligată a pronunța anularea apelului.

»NOËL«

SUCURSALA: TIMIȘOARA BULEVARDUL REGINA MARIA 8.

Agenții:
Oradea-Mare
și Arad

Reprezentanța Exclusivă a Mașinelor:

BUICK ȘI OLDSMOBILE

in permanență stoc

JILESCU

CLUJ

STRADA REGINA MARIA

16

**Automobile
Accesorii
Uleiuri
Autogarage
Cauciucuri
Benzină**

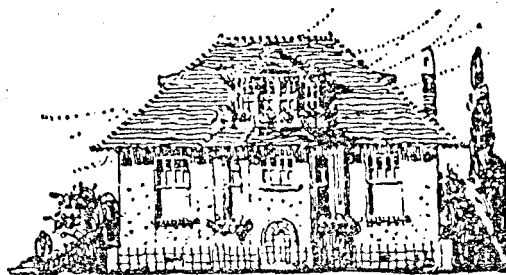
TELEFON:
7-63

»FENIX«

Societate Anonimă
Română de Asigurări

București

Str. Bis. Enei Nr. 10

Oferă asigurări populare de capitalizare
pe 10 și 15 ani combinate cu construcțiuni
de case plătibile în rate timp de 20 ani.

Ce caută
agenți serioși, în Ardeal, contra
comision.